

Strandmarkedet

Her ved Storebæltskysten fandtes en markedsplads beliggende på de strandvolde, der flankerede den flade sandstrand ud mod Storebælt. Pladsen blev anlagt i 200-tallet og eksisterede gennem 500 år. Det var en sæsonbosættelse, og kun i sommermånederne var pladsen beboet. Bebyggelsen bestod af mindre hytter og telte.

Her kom skibe fra Østersøområdet, fra Jylland og øerne og fra den vestlige del af Skandinavien. Romerske skibe kom med stor sandsynlighed også ind til kysten.

Kun små fem kilometer vest for Lundeborg lå magtcentret med den store og rige bebyggelse ved Gudme. Her boede fyrsten, der garanterede freden på markedspladsen og som fik sine afgifter fra håndværksproduktionen og fra handlen.

Market by the shore

Here on the Great Belt coast, a market place existed on the beach ridges flanking the flat sandy shore. The site was established in the 3rd century and existed for 500 years. This was a seasonal encampment, and in the summer months the site was occupied only by small huts and tents.

The market place was visited by ships from the Baltic Region, from the Danish Jutland peninsula and the islands, and from the western region of Scandinavia. Roman ships are also likely to have stopped at these shores.

Just five kilometers west of Lundeborg was the powerbase; the large, wealthy settlement at Gudme. This was where the local ruler resided; a wealthy man of influence, who guaranteed peace at the market place and levied taxes on the artifacts manufactured and on the trade there.

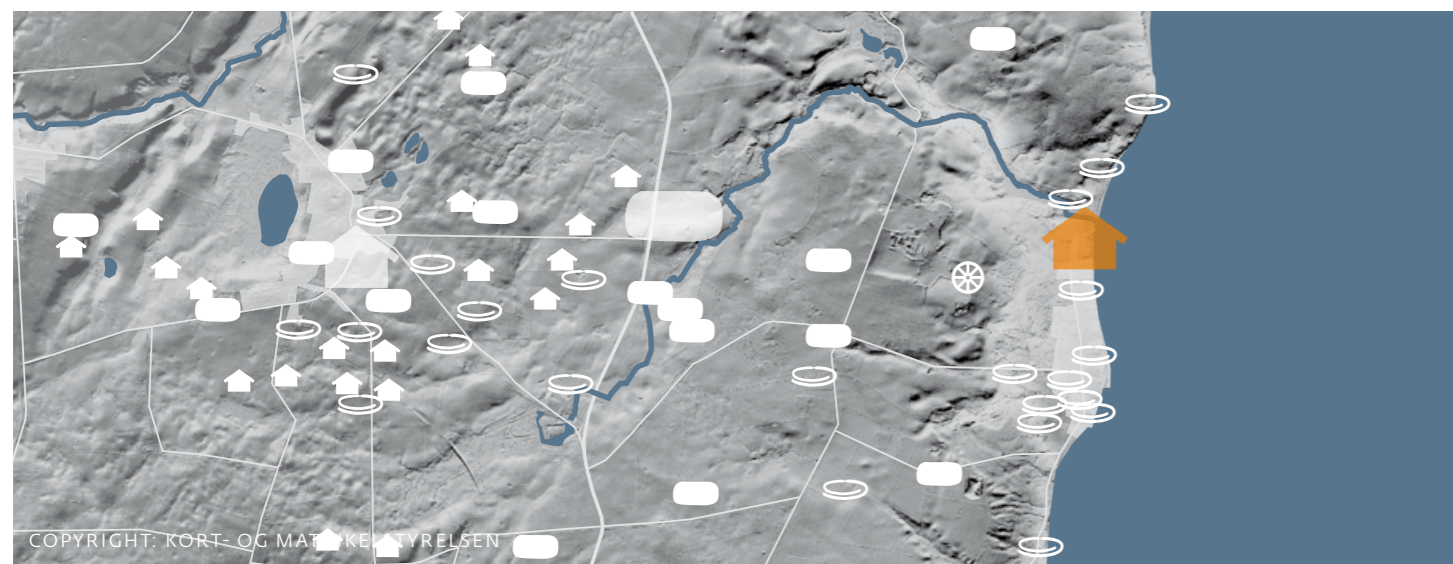

Strandmarkt

Hier an der Küste des Großen Belts lag ein Marktplatz auf den Strandwällen, die den flachen Sandstrand zum Großen Belt hin begrenzten. Er wurde im 3. Jahrhundert angelegt und bestand 500 Jahre lang. Es handelte sich um eine Saisonsiedlung, die nur in den Sommermonaten bewohnt war. Die Niederlassung bestand aus kleineren Hütten und Zelten.

Hierher kamen Schiffe aus der ganzen Ostsee, von Jütland und den Inseln und aus dem westlichen Teil Skandinaviens. Römische Schiffe kamen ebenfalls mit großer Wahrscheinlichkeit hier an die Küste.

Nur fünf Kilometer westlich von Lundeborg lag das Machtzentrum mit der großen reichen Siedlung bei Gudme. Hier lebte der Fürst, der den Marktfrieden garantierte und der seine Abgaben von der Handwerksproduktion und dem Handel erhielt.

Strækningen mellem Gudme og Lundeborg er et af de rigeste arkæologiske områder i Danmark. Kortet viser de vigtigste fund af bopladser (🏠), skattefund (🔍) og gravpladser (🏠) fra jernalderen, samt et gammelt vejspor fra kysten (🛞).

Romerske mønter fra Lundeborg

BESØG OGSÅ:

Gudmefyrstens hal kun 5 km herfra. Her residerede en af landets første småkonger. Gør på vejen holdt, hvor den store Broholmskat blev fundet og ved Møllegårdsmarken, Danmarks største oldtidsgravfelt.

Handel og håndværk fra nær og fjern

De mange tusinde oldsager, som er fundet på Lundeborg, fortæller om 500 års intense handels- og håndværksaktiviteter.

Der er fundet værktøj, færdige produkter og affald fra især jernsmede, guld- og sølvsmede, bronzestøbere, kammagere, glasperlemagere og ravslibere. Skibsreparatører har efterladt værktøj og tusindvis af skibsnagler.

Skibe anløb jævnligt med handelsvarer, eksempelvis romerske drikkeglas og bronzeservice eller smykker og drikkeglas fra Sortehavet. Desuden kom råvarer til pladsen, blandt andet jernbarrer fra Norge og Sverige samt bronze og sølv fra germanske stammeområder ved Rhinen og Donau. Guldstykker og romerske sølvdenarer var almindelige betalingsmidler på markedet.

Local and international trade and crafts

The many thousands of archaeological finds at Lundeborg testify to five centuries of intensive trade and manufacturing.

Finds here include tools, finished articles and waste from the iron smiths, gold and silver smiths, bronze casters, comb makers, glass bead makers and amber grinders. Shipwrights left tools and thousands of ship's nails from their vessel repairs.

Ships docked regularly with trade goods such as Roman glass drinking vessels and bronze tableware or jewellery and glass drinking vessels from the Black Sea. In addition, raw materials were transported to the site, such as iron bars from Norway and Sweden as well as bronze and silver from Germanic tribal areas by the Rhine and the Danube. Gold pieces and Roman silver Dinars were ordinary means of payment at the market.

Handel und Handwerk aus Nah und Fern

Die vielen tausend vorgeschichtlichen Funde aus Lundeborg zeugen von 500 Jahren intensiver Handels- und Handwerksaktivitäten.

Es wurden Werkzeug, Fertigprodukte und Abfall insbesondere von Eisenschmieden, Gold- und Silberschmieden, Bronze gießern, Kammmachern, Glasperlenmachern und Bernsteinschleifern gefunden. Schiffszimmerleute haben Werkzeug und Tausende von Schiffsnägeln hinterlassen.

Hier liefen regelmäßig Schiffe mit Handelswaren, beispielsweise römischen Trinkgläsern und Bronzeservice oder Schmuck und Trinkgläsern vom Schwarzen Meer ein. Außerdem kamen Rohwaren auf den Platz, u. a. Eisenbarren aus Norwegen und Schweden sowie Bronze und Silber aus germanischen Stammesgebieten an Rhein und Donau. Goldstücke und römische Silberdenare waren auf dem Markt normale Zahlungsmittel.

I de næsten metertykke affaldslag har arkæologerne udgravet i tusindvis af værktøj og produktionsrester. Fundene viser, at stort set alle håndværk, der kendes fra jernalderen, har været udført på pladsen.

Ved udgravningen stødte arkæologerne på ikke mindre end 102 små guldblik med menneskefremstillinger - de såkaldte guldgubber. Hvilket formål de tynde guldbilleder har tjent er gådefuldt, men formentlig skal de ses i forbindelse med kult handlinger på stedet.

VIDSTE DU ...

- at Lundeborg er et af Nordeuropas største markeder fra romersk jernalder?
- at Lundeborg sandsynligvis er Skandinavien's ældste strandmarked?
- at man på markedet har underholdt sig med brætspil og terninger?

De første fyrstefamilier

Fra 2. årh. e.Kr gik det mægtige Romerrige langsomt sin undergang i møde. Riget faldt definitivt sammen, da germanske stammer kort efter år 395 løb den vestlige del af riget over ende.

Krig blev også en del af hverdagen i de nordiske samfund. Efter ca. år 200 blev der over det meste af Nordeuropa gennemført en omstrukturering af det gamle stammesamfund. Det indebar en omfordeling og intensivering af udnyttelsen af jorden. Der skete nu en teknologisk og samfundsmæssig udvikling, som ikke var set tidligere. Husene,

gårdene og landsbyerne ændrede karakter med flere funktioner og fik en større produktivitet.

Man begyndte at få overskudsproduktion i landbruget og kunne beskatte både jorden og producenterne. Det frigjorde en større del af befolkningen til håndværksproduktion og krigstjeneste. Rigdommen blev samlet på færre og ekstremt rige familier med langtrækkende internationale kontakter. De første fyrstefamilier voksede frem som både politiske og religiøse ledere af større regioner.

The first princely families

From the 2nd century AD the mighty Roman Empire went into slow decline. It fell finally to Germanic tribes, who invaded its western provinces shortly after 395 AD.

War also became part of everyday life in the Scandinavian countries. After around 200 AD, over much of Northern Europe, the old tribal societies were restructured, which entailed redistribution and intensified working of the land. Societies now underwent unprecedented advances in technology and social development. Houses, farms and villages

changed beyond recognition, with extended functions and increased productivity.

As farming began to produce surpluses, it was now possible to tax both the land and those who worked it. This released a large section of the population to work in skilled trades and serve in wars. Wealth was amassed by fewer and extremely rich families with wide-ranging international contacts. The first royal families emerged as both political and religious leaders of extended regions.

Die ersten Fürstenfamilien

Nach dem II. Jahrhundert n. Chr. ging das mächtige Römische Reich langsam seinem Untergang entgegen. Das Reich zerfiel endgültig, als germanische Stämme kurz nach 395 den westlichen Teil des ehemals so mächtigen Römischen Reichs überrannten.

Nach etwa 200 wurden im Großteil Nordeuropas die alten Stammesverbände umstrukturiert, einhergehend mit einer Neuverteilung und Intensivierung der Bodennutzung. Es folgte nun eine ungeahnte technologische und gesellschaftliche Entwicklung. Häuser, Höfe und

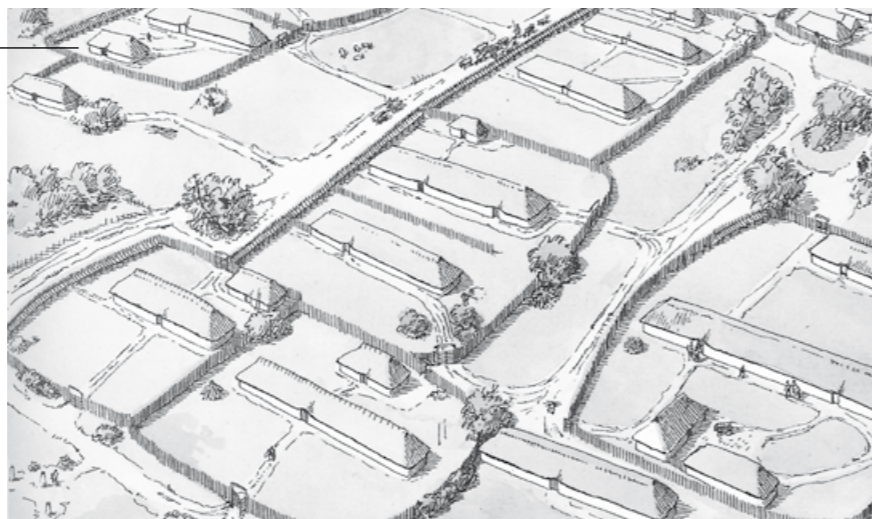
Dörfer änderten ihren Charakter, da sie mehrere Funktionen übernahmen. Gleichzeitig stieg die Produktivität.

Die Landwirtschaft erzielte allmählich Überschüsse. Ein größerer Teil der Bevölkerung konnte für Handwerksproduktion und Kriegsdienst freigestellt werden. Der Reichtum häufte sich bei wenigen, extrem reichen Familien mit weit reichenden internationalen Verbindungen an. Die ersten Fürstenfamilien wuchsen als politische und religiöse Führer größerer Regionen heran.

I flere hundrede år har stranden nord for Lundeberg i sommermånederne sydet af aktivitet. Håndværkere og handelsfolk fra nær og fjern er i stort tal kommet til gudmefyrstens marked, hvor nok også vigtige religiøse ceremonier og fester har fundet sted.

I jernalderen opstår de første egentlige landsbyer. Der er tale om store og velbyggede huse, ofte med plads til opstaldede husdyr i den ene ende. Især i Jylland ser man store bebyggelser med op til 15-20 gårde samlet i et fællesskab.

Alliancer med de germanske stammer syd for Østersøen førte også til kontakter til det romerske rige. Kontakterne betød, at eksotiske luksusvarer og ny teknologi inden for bl.a. landbrug og krigskunst kom til landet.

INTERNATIONALT SOMMERMARKED

På nutidens fredelige strand nord for Lundeby borg fandt i jernalderen Skandinaviens største sommermarkeder sted. Langs 1 km fra campingpladsen i syd til skoven i nord har stranden genlydt af smedens hammer-slag, bronzestøberens blæsebælg og menneskemylderets summen.

NYE GUDER

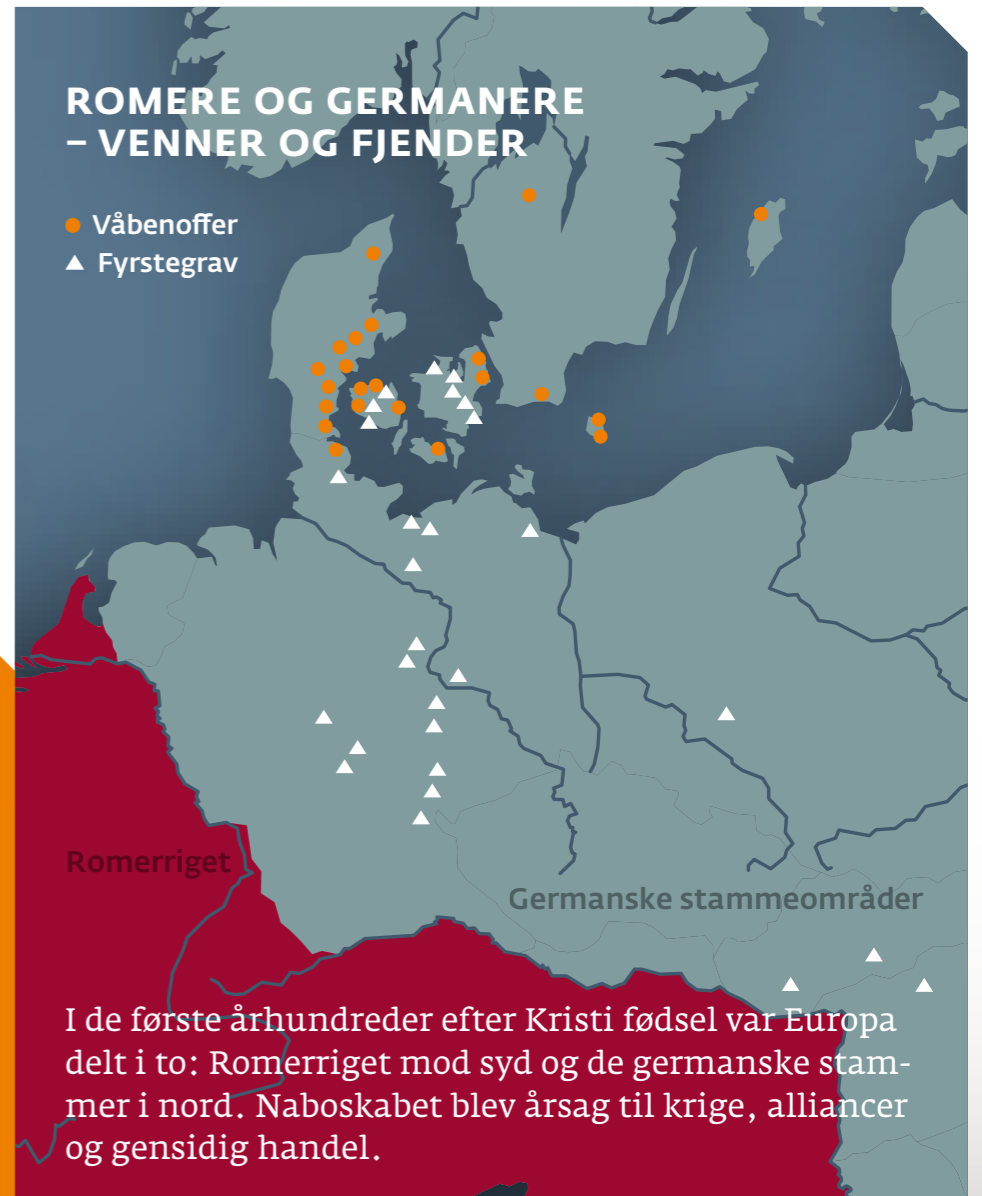
Omkr. 500 e.Kr. dukker de første vidnesbyrd om en særlig germansk gudekreds frem. Guldbrakteaten fra 5. årh. gengiver myten om Odins søn Balder, der myrdes med en pil af mistelten.

*Jeg så Balder,
blodig Cuddom,
Odins Barns
skjulte Skæbne.
Jeg så vokse
højt på Volden
tynd og yndig
Mistelten.
Hød traf med Buen,
Træet var Pilen,
som mig syntes
sorgbevinget.*
Vølvens Spådom

FÅ MERE VIDEN:

www.kulturarv.dk
www.1001fortaellinger.dk
www.1001stories.dk
www.natmus.dk/sw4509.asp

TIDSLINJE

